

DANSK INDUSTRI

Confederation of Danish Industries Confédération des Industries Danoises Hauptverband der Dänischen Industrie

Folketingets Erhvervsudvalg
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

14. april 2005

Danmark har ikke verdens bedste erhvervsklima – endnu

Folketingets Erhvervsudvalg har den 4. april 2005 modtaget et notat (ERU alm. del - Bilag 68) om en analyse udarbejdet af Economist Intelligence Unit. Analysen skulle efter presseomtalen at dømme vise, at Danmark *har* verdens bedste erhvervsklima. Analysen giver imidlertid ikke dækning for en så vidtgående konklusion, jf. vedlagte notat.

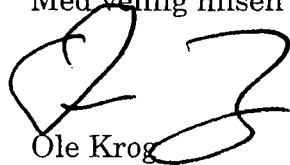
Analysen viser derimod, at Economist Intelligence Unit *forventer*, at Danmark over de kommende fem år *kan få* verdens bedste erhvervsvilkår, hvis der gennemføres en række politiske reformer, som Economist Intelligence Unit finder sandsynlige. Det skal blandt andet set i lyset af 2010-planen og regeringsgrundlaget, "Nye mål", fra februar 2005. Economist-analysen giver således ikke belæg for at hvile på laurbærrene - tværtimod.

Men Danmark har et relativt godt udgangspunkt for at drage fordel af globaliseringens muligheder. Vi er med en 9. plads ud af 29 lande netop med i den bedste tredjedel, når der måles på, hvordan landene for øjeblikket klarer sig i globaliseringen. Danskerne er åbne og positivt indstillede over for globaliseringen, vi har en god infrastruktur og ikke mindst en god og nødvendig fleksibilitet og omstillingsevne på arbejdsmarkedet. Sidstnævnte er det afgørende at fastholde og udbygge. Men på afgørende økonomiske og videnmæssige konkurrenceparametre halter Danmark bagud.

Vi ligger lavt på indikatorer for fremdrift. Og Danmark ligger på sidstepladsen målt på omkostninger og skat. Desuden sakker vi agterud især på uddannelsesområdet.

Det viser Dansk Industris nye benchmarking af Danmarks resultater og rammevilkår, målt op mod 28 andre OECD-lande på 90 indikatorer, der er centrale for udnyttelse af globaliseringens muligheder. Resultaterne er dokumenteret i vedlagte Globaliseringsredegørelse 2005, "Sådan ligger landet".

Med venlig hilsen

Ole Krog
Direktør

Per Nielsen
Projektleder

Economist om Danmarks erhvervsvilkår

1. Metoden: forventninger til de næste 5 år

**Economist-
forretningsenhed
markedsfører
lande-forecasts**

Economist-koncernens forretningsenhed, Economist Intelligence Unit (EIU), der udarbejder og markedsfører lande- og markedsanalyser for alverdens lande, har 30. marts 2005 udsendt en pressemeddelelse med hovedresultaterne af en kommende analyse af, hvor attraktive en række erhvervsvilkår er i verdens 60 største økonomier.

**Danmark IKKE
verdens bedste
land i dag**

Analysen viser angiveligt – efter pressemeddelelsens overskrift at dømme – at Danmark skulle være verdens bedste sted at drive virksomhed. Analysen giver dog ikke helt dækning for en sådan konklusion.

**EIU's forventninger
til 2010**

I virkeligheden måler analysen, hvor gode en række rammevilkår for at drive virksomhed *forventes at være over de næste 5 år* i henhold til EIU's forudsætninger om den forventede økonomiske, politiske og erhvervsmæssige udvikling. Dermed bliver analysen en appetitvækker for den endnu ikke offentliggjorte EIU-rapport "Country Forecasts", som fra ultimo april sælges for ca. 540 USD.

**Hvilke reformer
er forudsat?**

Dermed siger analysen også kun noget om forventninger eller forhåbninger til, hvordan erhvervsvilkårene vil være i de kommende 5 år, hvis politikerne gennemfører en række tiltag og initiativer, som EIU har forudsat og forventet. Det fremgår ikke umiddelbart af det udsendte pressemateriale, hvilke politiske reformer EIU har forudsat gennemført. Men det er klart, at analysen på ingen måde giver belæg for at hvile på laurbærrene – tværtimod. Der forudsættes reformer.

**Markant reform-
behov**

Der kræves markante reformer, som både kan opfylde 2010-planens mål og målsætningerne i det nye regeringsgrundlag, "Nye mål" fra februar 2005, om Danmark som førende vækst-, viden- og iværksættersamfund, for at vi om 5 år kan være i top på listen over lande med de bedste erhvervsvilkår.

**70 faktorer - kor-
rigeret for lande-
størrelse**

Analysen måler i princippet kvaliteten og tiltrækningskraften af landenes erhvervsvilkår, målt på 70 faktorer inden for 10 kategorier, som påvirker muligheder og barrierer for at drive virksomhed – men korrigeret for landets størrelse. Bortset fra USA, der kommer ind på en tredjeplads, er det især små åbne økonomier som Danmark, der topper listen.

Danmark springer 5 pladser op siden sidst?

Der gives ikke i pressematerialet nogen forklaring på, hvorfor Danmarks 5-årsudsigt pludselig skulle have ændret sig fra en 6. plads sidste gang (2000-2004) til en 1. plads i år. Forklaringen skal formentlig søges i ændrede *forventninger/forudsætninger* hos EIU til den fremtidige førte reformpolitik, blandt andet set i lyset af regeringens regeringsgrundlag, "Nye mål".

Danmark rangerer lavere i alle andre analyser

Flere internationale organisationer, heriblandt IMD og World Economic Forum, har lavet lignende internationale sammenligninger. Danmark ligger eksempelvis på en 3. plads ifølge World Economic Forums *The Global Competitiveness Report 2004-2005*, når landets samlede konkurrenceevne måles mod 104 lande i resten af verden. Konkurrenceevne defineres her som landenes samlede sammensætning af institutioner, politikker og produktivitetsbestemmende faktorer. Tilsvarende ligger Danmark på en 7. plads ud af 60 lande i IMD's World Competitiveness Yearbook 2004.

Alle har stor vægt til basisfaktorer

Det er imidlertid vigtigt at være opmærksom på, at den måde konkurrenceevne mv. gøres op efter såvel hos IMD og World Economic Forum som hos Economist Intelligence Unit lægger relativt stor vægt på en række mere basale faktorer så som infrastruktur, forsyningssikkerhed, politisk stabilitet, retssikkerhed, demokrati, personlig sikkerhed og fravær af korrupsion og bestikkelse. Det er også vigtige grundlæggende forudsætninger for et godt erhvervs-klima. Men det er også forudsætninger, som Danmark langt hen ad vejen deler med andre vestlige lande. Når valget for virksomhederne står mellem investering i erhvervsaktivitet i et af flere vestlige lande, er det derfor også vigtigt at fokusere på de mere afgørende økonomiske og videnskabelige konkurrencevilkår for virksomhederne så som viden, omkostninger, skatteniveau og iværksætterforhold.

DI giver større vægt til afgørende økonomiske konkurrencevilkår

Disse mere afgørende økonomiske konkurrencevilkår indgår med større vægt i DI's Globaliseringsredegørelse 2005, "Sådan ligger landet", der blev offentliggjort den 11. april 2005. Heri benchmarkes Danmark mod 28 OECD-lande på 90 indikatorer, der er centrale for udnyttelse af globaliseringens muligheder.

Godt udgangspunkt som nummer 9

Danmark har her et relativt godt udgangspunkt. Vi er med i den øverste tredjedel, og opnår en 9. plads ud af 29 lande, når der måles på, hvordan landene for øjeblikket klarer sig i globaliseringen. Dog ligger vi lavt, når der måles på indikatorer for fremdrift. Kun inden for kategorien "Internationalisering og åbenhed" opnår vi en flot 5. plads, mens vi i kategorien "Omkostninger og skat" opnår en klar sidsteplads i hele OECD-området. Desuden sakker vi gradvist bagud især på uddannelsesområdet.

2. Economist-analysens indhold

Danmark scorer i Economist-analysen godt inden for alle de 10 kategorier, som EIU måler inden for. Danmark er på en 1. plads eller delt 1. plads inden for de 6 kategorier:

- politiske og institutionelle rammer
- makroøkonomisk stabilitet
- erhvervs politik
- udenlandsk investerings politik
- finansiering
- infrastruktur

Arbejdsmarkeds- fleksibilitet

Danmark scorer højt på arbejdsmarkedets fleksibilitet. Det kan DI og OECD kun bekræfte. Det er et vigtigt aktiv for Danmark, som der skal værnes om, og som skal udbygges i de kommende år, set i lyset af den skærpede globale konkurrence og kravet til omstillingsparathed.

Uddannelse

Danmark scorer ifølge EIU også højt på en veluddannet arbejdsstyrke. Det modsiges imidlertid af opgørelser i OECD's "Education At A Glance 2004", hvor Danmark har mistet sit tidligere videnforspring og overhales af en række lande, der er bedre til at forøge arbejdsstyrkens uddannelsesniveau.

Skat

Danmark står også ifølge EIU til at profitere fra forbedringer af skattesystemet, som skulle blive endnu mere gennemsigtigt. Det må forudsætte yderligere markante nedsættelser af skatten på arbejde de kommende 5 år. Den seneste skattejustering i 2004 gør nemlig ikke skattesystemet mere gennemsigtigt, og skattelettelserne nedbringer ikke marginals-katten for over 1 mio. fuldtidsarbejdende danskere, hvoraf knap 900.000 fortsat skal betale en usædvanlig høj skat på 63 pct. af en ekstra tjent krone.

Kommunalreform

Danmark skal ifølge EIU også drage fordel af strukturreformen, som bør forøge effektiviteten i den offentlige sektor og lette presset på staten. DI kan tilslutte sig denne vurdering.

Infrastruktur

EIU fremhæver også et transparent og bredspektret finansielt system, en trafikal infrastruktur blandt verdens bedste med forventede yderligere forbedringer især i hovedstadsområdet, og det samme gælder udviklingen af informations- og kommunikationsteknologi i Danmark. DI kan også tilslutte sig denne vurdering.

Risiko: arbejds- kraftmangel

Blandt risikomomenterne fremhæver EIU rettelig truslen om mangel på kvalificeret arbejdskraft, som forstærkes af en immigrationspolitik præget af frygt for de fremmede, aldringen og tidlig tilbagetrækning.

3. Economists overraskende skattefremstilling

Forudsætninger – ikke data – giver skat mindre betydning

Economist Intelligence Unit citeres for, at skatten ikke har så stor betydning for et lands erhvervsvilkår. Det er imidlertid ikke data, der viser, at skatten skulle have mindre afgørende betydning. Det er EIU's valg af forudsætninger og metode, der giver dette resultat.

Vægt: 1/10

For det første indgår skat kun som et blandt 10 relevante områder i deres model. Dermed tillægges skat pr. definition forlods vægten en tiendedel. Det er der intet odiøst i, men det er en forudsætning – ikke et resultat af analysen.

Danmark næppe Europas 4. bedste skatteland!

For det andet giver en lidt overraskende behandling af skatteparametrene i modellen det paradoksale resultat, at Danmark skulle være det fjerdebedste land i Europa med hensyn til skatter.

Misvisende middelkarakter på marginalskat

Economist giver Danmark en halvdårlig karakter for marginalskat (2 på en skala, 1 er dårligst og hvor 5 er bedst), men giver os samtidig topkarakter (5) for manglende socialbidrag. I gennemsnit giver Economist os derfor en pæn karakter over middel! Det giver ikke et retvisende billede.

Det harmonerer ikke med indretningen af det danske skattesystem, som er dokumenteret af OECD, IMD, World Economic Forum, Velfærdskommissionen, Økonomi- og Erhvervsministeriet, DI og mange flere. Næsten alle fremhæver tværtimod, at høj skat er blandt de mest problematiske forhold for Danmark.

Seriøse analyser giver bundkarakter

OECD, DI og alle de øvrige ovennævnte analyseinstitutioner ser da også altid på den effektive marginalskat *inkl. socialbidrag*, dvs. summen af skat og socialbidrag. Og der skeles også til, at usædvanligt mange i Danmark rammes af topskat, som allerede sætter ind ved indkomster blot 5 pct. over en gennemsnitlig industriarbejderløn. Her *skal* Danmark have bundkarakter, som ofte påpeget af OECD og DI.

Markant reformbehov

Hvis Danmark inden for en 5-årig horisont skal virkeliggøre EIU's forudsigtelse - og regeringens vision - så vi bringes til at være blandt de lande, der har verdens bedste erhvervs- og investeringsvilkår, kræver det markante reformer.

Udgangspunktet er godt, men Danmark skal opfylde både 2010-planen om øget arbejdsudbud og beskæftigelse og hele det nye regeringsgrundlag "Nye mål" fra februar 2005 om Danmark som det meste konkurrencedygtige verdenssamfund og iværksættersamfund mv. for at komme i nærheden af Economist Intelligence Units vision om Danmark som verdens førende land på erhvervsvilkår.

4. Samlet vurdering: markant reformbehov

Appetitvækker viser potentialet

Analysen fra Economist Intelligence Unit er primært egnet som en appetitvækker for virksomhedens kommende 2005-forecastingrapport. Analysen viser, at udgangspunktet er relativt godt, og at erhvervsvilkårene kan bringes helt i top, hvis de rigtige reformer gennemføres de kommende år.

Markant reform- behov

Hvis Danmark inden for en femårig horisont skal bringes til at være blandt landene med verdens allerbedste erhvervs- og investeringsvilkår kræver det markante reformer i form af en:

- skattereform, der nedsætter marginals-katten markant
- fastholdelse og udbygning af arbejdsmarkedsfleksibilitet
- reform af overførselsindkomssystemerne for at understøtte incitamentet til øget arbejdsudbud og dermed beskæftigelse
- øget integrationsindsats
- vellykket satsning på uddannelse - kvantitativt og kvalitativt
- vellykket satsning på forskning og innovation - kvantitativt og kvalitativt
- styrket iværksætterpolitik

2010-plan og "Nye mål"

Dvs. Danmark skal opfylde både 2010-planen og hele det nye regeringsgrundlag "Nye mål" fra februar 2005 for at virkeliggøre Economist Intelligence Units prognose om Danmark som verdens førende land på erhvervsvilkår.